

Skildring av Skåne

Återutgivning av text från 1883

En gratis publikation från
e-boksbiblioteket.se

Skildring av Skåne
– Återutgivning
av text från 1883

av Carl Georg Starbäck

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-355-5

Copyright © 2017 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.

Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du en historisk skildring av landskapet Skåne från år 1883.

Du får bland annat en kortfattad geografisk beskrivning men framför allt spännande anekdoter om kungar, krig och kända invånare. Du får också veta att invånarna i Skåne är ”tröga till lynnet”, ”långsamma i rörelse” och ”hårda till lynnet”.

Märkligt nog skildras den svenska naturen som om författaren åkt i ett flygplan – trots att det ännu inte var uppfunnet. Det var troligen härifrån som Selma Lagerlöf fick idén att låta Nils Holgersson skildra landet genom att flyga på en gås.

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket.se i januari 2017.

Texten publicerades ursprungligen år 1883 i boken ”Små berättelser om märkliga orter i Sverige – Liten geografisk läsebok för barn och ungdom” med rubriken ”Skåne”. Författare till texten är Carl Georg Starbäck (1828–1885).

I slutet av 1800-talet var historikern Carl Georg Starbäck en av landets mest kända författare. Han skrev framför allt populära böcker om historia men också romaner. Man kan säga att Starbäck var sin tids Herman Lindqvist eller Jan Guillou.

Inledning: Sverige – från ovan

1 Om vi besluta oss för att företaga en resa genom vårt fädernesland för att se och lära känna något litet af dess natur och folk samt folkets seder och bruk inom olika landskap, så blir första frågan, huru vi bäst skola ställa till det så att vi på en gång kunna få en öfversigt öfver det hela och vinna kännedom om de märkeligaste enskildheterna. Jernvägarne och ångbåtarne äro förträffliga fortskaffningsmedel, men hafva det emot sig, att vi dels icke skulle kunna komma till många orter, dit vi nödvändig vilja, dels föra de oss antingen för fort eller ock blott utefter stränderna af det landskap, hvari vi för tillfället befinna oss. Att i våra tider färdas med häst och vagn eller till fots, skulle åter gå alldeles för långsamt, och alla dessa sätt att färdas skulle dessutom göra det alldeles omöjligt för oss att få en god öfversigt öfver det hela, något som för oss är af stor vigt.

Kunde vi därför skaffa oss en farkost, som vore så inrättad att den förde oss högt upp i rymden, men åter, när vi ville, sänkte sig ned med oss till den ort, som vi närmare ville lära känna, då vore våra önskningar uppfyllda. Om vi kunde komma så högt upp, att vi kunde se hela vårt land utbreda sig under oss liksom en vanlig karta, öfver hvilken vi efter behag foro fram och åter, då behöfde vi blott uppställa

för oss något rättesnöre att följa vid de besök, som vi här och der skulle göra, och så begifva oss på väg.

Ett sådant fortskaffningsmedel finnes emellertid på sätt och vis, ehuru man ännu icke hunnit få det så fullkomligt, att det uppfyller alla de anspråk, som man måste hafva på ett sådant. Det är luftballongen. Vi kunde ju antaga, att en sådan funnes, åt hvilken vi vågade anförtro oss!

Nå väl, stigen på och följ mig. I verkligheten kan man väl icke i luftballong stiga så högt, eller vår synförmåga sträcka sig så långt, att vi skulle kunna se hela vårt fosterland utbreddt för oss, som på en karta, men vi kunna ju antaga äfven detta.

2 Medan vi nu befinna oss uppe i höjden, skola vi först taga en öfverblick af landets utseende. Vi se då, huru genom hela den halfö, som bildar *Sverige* och *Norge*, löper en bergsrygg, ifrån hvilken landet sluttar åt ömse sidor. Det är *Kölen* eller *Seveberget*. Flera bergar synas utgå från denna bergsrygg både inåt Sverige och Norge, men de senare gå ända ut till hafvet och åtskilja från hvarandra de många hafs-fjordarne, hvari Norges kust är sönderskuren; åt svenska sidan sänka sig deremot de glesa tvärryggarne allt mer, ju närmare de komma kusten, och utplattas slutligen alldeles samt försvinna.

Sådana fjordar, som i Norge, finnas icke på den svenska kusten, men deremot visar sig här utefter hela halföns längd ett lågland, hvars bördiga ängar och åkerfält tilltaga, ju längre man kommer söderut. På ett ställe, der vi se de stora sjöarna *Wenern*, *Wettern*, *Hjelmaren* och *Mälaren*, går detta lågland från *Östersjön* till *Skagerrack*, liksom ett bälte från landets ena kust till den andra. Skulle vi tänka oss, att hafvet

steg omkring 300 fot öfver sin nuvarande yta, så skulle det fylla hela detta låglandsbälte, och Sverige skulle då skilja sig i tvenne öar, hvilka bildades af den nämnda höglandstrakten och en annan, som ligger söder om detta låglandsbälte. Söder om detta lågland höjer sig nämligen det småländska höglandet, sluttande åt alla sidor. I en längst försvunnen tid har verkligen vattnet stått så högt, att detta lågland varit ett sund, som sammanbundit *Nordsjön* och *Östersjön*. Det hafva lärde män räknat ut.

Men stora och breda floder forssa inom höglanden i dalarnes djup och nedflyta till låglandet, och upp emot norden se vi bergens toppar glänsa hvita. Det är snön, som ligger der och som aldrig smälter, fast solen skiner aldrig så varm. Det är nämligen förhållandet, att ju högre man kommer upp öfver jorden, desto mer tilltager kölden, och på en viss höjd är den så stark, att snön aldrig smälter. Sådana fjäll finnas många utefter Kölen och in i Norge, men på den svenska sidan äro de färre. *Sulitelma* är ett sådant berg, som ligger på Kölen i nordligaste delen av riket. Något längre söderut midtför *Storsjön* i *Jemtland* se vi ett annat, som heter *Syltoppen*, och ännu sydligare mellan *Dalarnes* nordligaste spets och *Fämundsjön* i Norge ligger *Svuckufjäll*. Söder om detta berg finner man intet, som höjer sig ofvan snögränsen, förr än man kommer till *Alperna* i södra Europa.

Skildring av Skåne år 1883

Den här texten publicerades ursprungligen år 1883 i boken "Små berättelser om märkeliga orter i Sverige – Liten geografisk läsebok för barn och ungdom" med rubriken "Skåne". Författare till texten är Carl Georg Starbäck (1828–1885).

Liksom Blekinge så ligger Skåne på sluttningen af det småländska höglandet, hvarifrån det skjuter ut i en bred halfö, som på trenne sidor sköljes af hafvet. Till följd häraf se vi i norra delen skogsbygd med platta åsar och ljunghedar samt deremellan kärr och mossar. Söderut deremot se i den största, bördigaste och tätast bebodda slätt i Sveriges rike. Längst i sydost är denna slätt så godt som alldeles skoglös och öfvergår mot östra kusten till de största flygsandsfält i riket. Landskapet får härigenom ett ytterst enformigt utseende, äfven der någon skogsmark, såsom vid de större herregårdarne i sydvestra delen, gör något afbrott. Slätterna kring *Trelleborg*, *Malmö*, *Lund* och *Landskrona* är de fruktbaraste i Sverige.

Luftstrecktet är också här så mildt, att valnötsträdet, den äkta kastanien och vinrankan växa på kalljord och gifva mogen frukt. Våren

infaller här tidigare än i det öfvriga Sverige, men väderleken är ofta ostadig och regnig; sommaren är varm och angenäm och varar in uti September och Oktober; hösten är lång och regnig, vintern kort med ostadigt före, ehuru snöyra ofta inträffar på de stora slätterna.

Befolkningen visar sig mycket olika i olika delar af landet och äfven inom olika härad i samma trakt, och det är ganska märkeligt, att dessa olika drag bibehållit sig ända till våra dagar. Sannolikt ligger orsaken till dessa företeelser deruti, att landet på olika tider tagits i besittning af olika folkstammar. Hufvudsakligen kan man skilja Skånes befolkning i trenne stora stammar. De norra häradenas, skogsbygdens allmoge längs småländska gränsen, utgör en stam. Hit höra *Willandsboarne* i vester och *Göingarne* i öster. De förre äro ett raskt, lifligt, händigt och tilltagset folk med öppen blick, ljus hy och reslig växt. Norr om *Helsingborg* finnes den vackraste allmogen i Skåne. Göingebonden är mera groflemmad och mera hård till lynnet.

Slättbygdens allmoge utgör den andra stammen. Slättbonden — *Slä-boen*, som han kallas — är trög till lynnet och långsam i rörelser och tal. Anletsdragen äro tjocka och breda, växten kort och fetlagd. Både i åtbörder och klädedrägt visar han sig klumpig, tvungen och stel, och är derutinnan en fullkomlig motsats till sin lifligare och raskare granne i skogsbygden, men han öfverträffar denne i fasthet och pålitlighet samt i lifligare rättskänsla. Hans språk är mycket uppblandadt med danska ord.

Innevånarne i sydöstra Skåne tyckas utgöra en tredje stam. De hafva magra och knotiga ansigtsformer, bleklad hy och i allmänhet mörkt hår. Både deras väsende och klädedrägt antyda ett från kusten inträngdt och utbredt folk af fiskare och sjöfolk. Denna trakt af Skåne är ovanligt rik på fornminnen af det äldsta slag, bland hvilka

den ryktbara *Kiviksgrafven*. Såväl denna som öfriga minnesmärken hänvisa till det folk, som till följd af sina vapen och verktyg af bronz erhållit af de lärde namn af bronzfolket.

I äldsta tider och under medeltiden inbegrep man ofta under namnet Skåne äfven Halland och Blekinge. De tillhörde under hela denna tid Danmark med undantag af omkring 30 år under konung *Magnus Erikssons* tid, hvarunder de tillhörde Sverige. Under krigen mellan Sverige och Danmark voro därför dessa landskap lika ofta utsatta för härjningar, som det angränsande Småland. Många orter påminna om dessa tiders många krig.

Wittsjö by är en sådan ort. Den ligger 5 och en half mil nord-vest om *Christianstad*. Här stod en strid den 11 Febr. 1612, hvarvid Svenskarne blefvo öfverrumplade och slagne af Danskarne. Konung *Gustaf Adolf* sjelf var nära att omkomma emedan isen på *Wittsjön* brast under honom det var endast genom *Per Banérs* och ryttaren *Thomas Larssons* rådighet, som han räddades. Konungen spände då sitt silfverbälte från lifvet och gaf det till ryttaren, sägande: ”jag skall komma ihog dig med ett stycke bröd, som skall räcka åt både dig och dina barn”. *Thomas* fick också gården *Igelstad* i Westmanland för sig och sina arfvingar.

Detta krig slutade följande året genom freden i *Knäröd*, och genom de två derefter följande krigen med Danmark — och det som fördes under drottning *Christinas* förmyndare och *Carl X Gustaf* — tvang Sverige Danmark att afträda Skåne, Halland och Blekinge samt Bohus län. Det var dock naturligt, att Danmark snart skulle försöka återtaga dessa rika länder, och därför gingo icke många år förr än det åter blef krig. Det var under detta krig, som skånska allmogen sökte hjälpa sin gamla herre, den danska konungen, genom de så kallade

Snapphanarne. Dessa lågo fördolda i skogarne och lurade på enskilda smärre afdelningar af den svenska hären samt öfverfölla och nedgjorde dem. De fortforo med sitt röfvarlif långt efter sedan freden var afslutad 1680 och skonade sedan hvarken Dansk eller Svensk.

Åkarps prestgård $\frac{3}{4}$ mil söder om Wittsjö fick en gång ett besök af dessa Snapphanar. Midt i natten väcktes här presten, rycktes upp ur sängen och drogs ut på gården, der han sattes på en häst och fördes midt in i vilda skogen. Här stannade de vid en stor sten, och befalte med hugg och slag och vilda svordomar presten att messa för dem. Presten gjorde som de bådo, men Gud lade honom sådana ord i munnen, att hädelserna dogo på Snapphanarnes läppar, och när han slutade, föll hela samlingen under bittra tårar på knä, bekände sina synder och undfick nattvarden. Sedan förde de den ädle presten under vördnadsbetygelser tillbaka till prestgården.

Christianstad nära Skånes östra strand var under dessa krig en vigtig ort. I dess granskap ligger den stora byn Wä, som, flera gånger under krigen uppbränd, slutligen efter 1612 upphörde at vara stad. Wäs borgare flyttades då till den 1615 anlagda nya staden Christianstad.

Åhus är en by två mil sydost om Christianstad. Den var äfvenledes fordom en stor stad, men upphörde att vara det efter anläggandet af Christianstad. Under kriget med Danmark 1675—1680 var *Carl XI* nära att blifva fången, då han en gång vistades här i Åhus prestgård. Han kom alldeles ensam till presten *Casten Rönnow*, och Danskarne hade fått veta det samt omringade gården. Carl hade varit förlorad, om icke presten varit nog rådig och bedt honom gömma sig i skorstenen, der han stod på sjelfva spjellet till stuguspiseln, medan Danskarne genomsökte huset. Till belöning förordnade sedan konungen

att Carsten Rönnows ättlingar skulle vara sjelfskrivna till Åhus jemte *Wiby* och *Rinkeby* pastorater.

En mängd vackra herregårdar ligga i denna trakt. Österut från Christianstad i närheten af *Ifösjön* ligga *Bäckaskog* och *Ljungby*. Det senare är bekant genom sagan om "Ljungby horn och pipa", tvenne märkvärdiga fornsaker, hvilka ännu förvaras vid gården. Hornet är af en okänd metallblandning, och pipan är af hästben, samt ger, när man blåser i henne, ett ljud ifrån sig, som liknar gökens läte. En sven skall på 1490-talet ha röfvat dessa saker från trollen, hvilka firat jul under den på pelare upplyftade *Maglestenen*.

Ungefär midt i Skåne ligger sjön *Ringsjön*, hvarifrån i nordvestlig riktning löper ut till kusten en ås, som kallas *Söderåsen*. Denna ås utlöper ytterst i nordvest i en landtude och slutar med berget *Kullaberg*. Från *Borrekulle* har man här den herrligaste utsigt öfver hela trakten, skogen, som i afsatser sänker sig utför, och sundet — *Öresund* — med sina många fartyg och segel. Bergets högsta topp ligger 634 fot öfver hafvet. Sydost om *Ringsjön* fortsättes *Söderåsen* af *Linderödsåsen*.

Ungefärligen utefter denna ås går länsgränsen mellan de två län — *Malmöhus* och *Christianstads* — hvaruti Skåne är deladt. Sveriges rike har blifvit indeladt i län, hvilka lyda under landshöfdingar, men denna länsindelning har blifvit gjord utan afseende på naturliga gränser eller den gamla landskapsindelningen. Ingenstädes är den dock mera godtycklig, än här i Skåne. Länsgränsen är här uppdragen så oregelbunden, att den delar icke blott socknar utan äfven byar midt itu, så att tvenne grannar i en by kunna höra till olika län, den ena till *Malmöhus* och den andra till *Christianstads*. *Ringsjön* ligger inom *Malmöhus* län, och derifrån flyter *Rönneån* i nordvestlig riktning till *Kattegat*.

Rakt söderut från Ringsjön reser sig ett enstaka berg 450 fot högt. Det heter *Romeleklint*, och från dess spets har man en vidsträckt utsigt öfver den bördiga och folkrika skånska slätten med dess många städer, byar och herregårdar samt öfver Öresund ända till Köpenhamns torn.

Lund är en af dessa städer den, som först fäster vår uppmärksamhet. Det är en urgammal stad och omtalas i våra häfder, så långt tillbaka, som dessa gå. Genom *Höije-ån*, som ej långt från staden flyter i vestlig riktning till sundet och som fordom var segelbar, kunde vikingarne komma ända upp till staden, hvars rikedomar städse redade deras roflystnad. Derfor uppfördes en mur med torn af ekträdomkring staden, men denna befästning uppbrändes omkring år 910 af den isländske skalden och vikingen *Egil Skallagrimsson*. Då var hela trakten häromkring skogbeväxt.

Sedermera under den kristna tiden tilltog staden i anseende och betydelse, synnerligast sedan den blef säte för Danmarks erkebiskop, hvilken tillika var öfverhufvud för den svenska kyrkan. Icke mindre än 21 kyrkor och 6 kloster egde denna stad, när den var i sin fulla blomstring. Bland dess medeltidsbiskopar märka vi *Anders Sunesson*, som här i domkyrkan krönt den lysande konung *Waldemar Sejer* till Danmarks konung, samt *Tuve*, som var erkebiskop, då konung *Carl Knutsson* inbröt i Skåne och i grund nedbrände Lund, så att af dess många kyrkor endast domkyrkan stod kvar. Carl sökte, innan han ryckte mot staden, med stora löften vinna den mäktige erkebiskopen, men denne svarade: "du kan hvarken göra mig större än jag är, nämligen erkebiskop i Lund, eller mindre än jag varit, nämligen en fattig skolepilt, som fick tiggas bröd vid hvars mans dörr". Erkebiskopen hade från ringa stånd bragt sig upp till sin höga värdighet.

Hans ädla och manliga svar skall hafva gjort intryck på Carl, men räddade icke Lund.

Efter lutherska lärans införande i Danmark sjönk Lund ned till en stad af ringa betydenhet. Men sedan Skåne 1658 kom under Sveriges spira, upprättades här år 1668 ett universitet, som i någon mån bidragit att upphjelpa staden. Åtta år derefter eller den 4 Dec. 1676 stod här utanför staden det blodiga och evigt minnesvärda slag, hvori både Sveriges och Danmarks konungar — *Carl XI* och *Christian V* — deltog. I Lund slöts också freden mellan båda rikena i September 1679.

Lunds domkyrka är den förnämsta byggnaden i staden. Hon är uppförd i ren s. k. rundbågsstil och i korsform och i senare tid på ett utmärkt sätt restaurerad i öfverensstämmelse med sin ursprungliga stil. Kyrkans inre visar en herrlig anblick med sina två rader pelare. Den halfrunda korafslutningen utgör en af kyrkans vackraste delar. Dyrbara kyrkokärl, gjutna messingsbilder, utskurna korstolar m. m. finnas ännu i domkyrkans ego. Fordom egde hon äfven ett konstrikt ur, som visade år, månader och dagar samt solens och månadens lopp m. m. och hade figurer, hvilka rörde sig, hvar gång hon slog.

Under denna kyrka finnes en underjordisk kyrka, som kallas *Krypta* eller *Kraftkyrka*. Denna sträcker sig under hela högkoret. Der nere finns en brunn med det yppersta vatten. Vid tvenne af pelarne äro tvenne menniskofigurer uthuggna, omfattande hvar sin pelare. Säggen förmäler, att de skola vara jätten *Finn* och hans hustru, hvilka blifvit förvandlade i sten af kyrkans skyddshelgon *S:t Laurentius*, efter hvilken hon också kallas "S:t Lars' kyrka".

Säggen förmäler, att S:t Lars kommit öfverens med en jätte, att han skulle uppbygga kyrkan mot villkor, att han skulle till belöning

erhålla sol och måne eller S:t Lars' ögon, så framt S:t Lars icke kunde uppgifva jättens namn. När kyrkan nalkades sin fullbordan, gick den helige mannen bekymrad i skogen och tänkte på, huru han skulle kunna uppfylla de betingade villkoren. Då fick han höra en jätteqvinna sjunga till sitt sofvande barn:

»Tyst, tyst, sonen min!

I morgon kommer Finn, far din, hem,
då får du leka med sol och måne
och begge S:t Laurisses ögon.»

Nu visste han jättens namn, och när han sedan fick se honom samselsatt med tornspirans uppsättande, ropade han honom vid namn. Jätten skyndade ned från tornet och gick med sin hustru ned i kraftkyrkan, der de omfattade hvar sin pelare för att omstörta byggnaden. Men då förvandlades de i sten. Samma saga är förknippad med flera andra kyrkobyggnader, med hvilka Lunds äfven har det gemensamt, att hon aldrig blir riktigt färdig.

S:t Laurentii egen bild står midt i koret invid ett litet fönster på golfvet öfver kryptan. Den befinner sig på en fem alnar hög pelare af metall, hvars breda fotställning uppbäres af lejon.

Sydvest om Lund ligger vid kusten af sundet *Malmö* och norr derom efter hvarandra *Landskrona* och *Helsingborg*. Alla hafva de fordom varit befästade, men numera äro dessa befästningar af föga värde. Af dessa städer är *Landskrona* yngst. Den anlades af konung *Erik af Pommern*, som äfvenledes fullständigt befästade *Malmö*. *Helsingborg* är äldst. I närheten af denna stad var det, som *Magnus Stenbock* med sina "gedepogar" vann segren öfver Danskarne 1710.

I närheten av Landskrona ligga *Drottning Lovisas* och *Wrams* samt *Wallåkra* stenkolsfält. Dessa äro nyupptäckta, men 2 mil norr om Helsingborg ligga *Höganäs'* stenkolsgrufvor, i hvilka arbetats allt sedan 1650-talet.

Viktiga ord och personer

Aln.

Längdmått. En aln är 59 cm.

Banér, Per.

[1588–1644] Svenskt riksråd mer känt under namnet Per Banér. Gjorde blyxtkarriär under Gustav II Adolf efter att ha räddat honom från drunkning år 1612. Var bland annat en tid guvernör över Estland. Började bygga Ekenäs år 1630.

Erik av Pommern.

[ca 1382–1459] Svensk kung under flera perioder mellan 1396 och 1439 samt dessutom kung av Norge 1389–1442 och Danmark 1396–1439. Kallas i dag oftast Erik av Pommern.

Fot.

Längdmått. En fot motsvarar 29,6 cm.

Gustaf Adolf.

[1594–1632] Svensk kung från 1611 till sin död 1632 som Gustaf II Adolf. Grundlade det svenska stormaktsväldet genom en serie erövringskrig. Betraktas av många som en av världshistoriens främsta fältherrar. Dödades under slaget vid Lützen den 6

november 1632.

Carl Knutsson.

[1408–1470] Svensk riksföreståndare samt kung av Sverige och Norge under flera perioder från 1448 till sin död 1470. Regerade under namnet Karl II och är också känd som Karl VIII och kung Karl.

Carl X Gustaf.

[1622–1660] Karl var svensk kung från 1654. Är mest känd för tåget över Stora Bält som gjorde att Bohuslän och Skåne blev svenska. Var gift med Hedvid Eleonora. Karl avled efter en kort tids sjukdom. Hans namn skrivs i dag Karl X Gustav.

Carl XI.

[1655–1697] Blev svensk kung vid 5 års ålder 1660 under namnet Karl XI, men tog inte tronen i besittning förrän 1672. Gjorde omfattande insatser för att återupprätta svenska armén och flottan. Tog också initiativet till en centralisering av den svenska staten. Var också ansvarig för den försvenskning som genomfördes i de tidigare danska delarna av riket.

Christian IV.

[1577–1648] Kristian var kung över Norge och Danmark från 1588 till sin död 1648. Är mest känd för sina militära misslyckanden, bland annat Kalmarkriget 1611–1613 och Trettioåriga kriget.

Drottning Christina.

[1629–1689] Svensk drottning mellan 1632 och 1654. Avsade sig

tronen 1654 för att kunna bli katolik och för att slippa gifta sig. Levde de sista åren i Rom.

Drottning Lovisa.

[1851–1926] Dansk drottning från 1906 till maken Fredrik VIII:s död 1912. Var svensk prinsessa och dotter till kung Karl XV. Gjorde stora insatser för att öka simkunnigheten bland svenska kvinnor.

Magnus Eriksson.

[1316–1374] Svenske Magnus Smek/Eriksson var kung av Sverige 1319–1364, kung av Norge 1319–1343 och kung av Skåne 1332–1360. Avsattes av sin son och lär enligt svenska källor ha drunknat i Norge och kan vara begravd i Varnhems klosterkyrka.

Rönnow, Casten Månsson.

[1630–1692] Svensk präst som tjänstgjorde i Åhus. Var en av få skånska präster som var trogna till Sverige. Räddade livet på kung Karl XI när denne blev omringad av danska trupper.

Skallagrimsson, Egil.

[ca 900–992] Isländsk skald och vikingakrigare. Deltog bland annat i slaget vid Brunanburh 937. Är en av de nordiska litteraturens första kända författare. Mer än 100 av Egils texter finns helt eller delvis bevarade.

Starbäck, Carl Georg.

[1828–1885] Svensk historiker, lärare och författare. Var en av sin tids mest kända populärhistoriker och kan beskrivas som 1800-talets version av Herman Lindqvist. Han är mest känd för

det stora verket "Berättelser ur den svenska historien" som kom ut i 11 delar mellan 1860-1875.

Stenbock, Magnus.

[1665–1717] Svensk greve och fältmarskalk. Är mest känd för segern 1710 i slaget vid Helsingborg. Avled i dansk fångenskap år 1717.

Suneson, Anders.

[1161–1228] Dansk ärkebiskop i Lund under perioden 1201–1222. Avsade sig sitt ämbete sedan han drabbats av spetälska. Är i dag mest känd för sin medverkan under belägringen av Reval år 1219 då hans böner ledde till skapandet av den danska flaggan Dannebrogen.

Ärkebiskop Tuve.

[död 1742] Dansk ärkebiskop i Lund. Deltog i försvaret av Lunds domkyrka när staden anfölls av Karl Knutsson.

Valdemar Sejer.

[1170–1241] Dansk kung från 1202 till sin död 1241. Är mest känd för den danska flaggan "Dannebrogen" som är världens äldsta officiella flagga. Kungen kallas oftast Valdemar Sejr i Danmark.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"

- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulle patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)